

§ 396

Kaupunkiympäristölautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Tuula Haataisen ym. valtuustoaloitteesta koskien Herttoniemen lumenvastaanottoapaikan siirtämistä

HEL 2019-003281 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Eveliina Heinäluoma: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta antaa kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Katujen ja muiden liikkumisalueiden saattaminen nopeasti liikennöitäviksi ja turvallisiksi on hyvän talvihoidon ensisijainen tehtävä. Lumi tulee saada aurattua yleisiltä alueilta tehokkaasti ja se pitää pystyä myös kuljettamaan pois resurssiviisaasti. Kattava lumen vastaanotto- ja käsittelyverkosto onkin kriittinen osa toimivan, turvallisen, tasa-arvoisen ja ympäristöystävällisen kaupungin varmistamisessa.

Helsingin kaupungilla on tällä hetkellä kahdeksan vakinaista lumenvastaanottoapaikkaa, joista Kyläsaaren ja Malmin vastaanottoapaikat ovat poistumassa lähivuosina tulevan maankäytön muutosten vuoksi.

Herttoniemen vastaanottoalue on erityisen merkittävä osa kaakkoisen ja itäisen Helsingin lumihuoltoverkostoa, josta jo nykytilanteessa puut-

tuu vastaanottokapasiteettia jopa keskivertotalvina. Talvikaudella 2018–2019 Herttoniemen vastaanottoalueen merkitys kasvoi entisestään, kun viime talven poikkeusoloissa aluetta käytettiin ajoittain normaalista poiketen ympärivuorokautisesti.

Kaupunkiympäristön toimiala on käynnistänyt keväällä suunnittelun Herttoniemen vastaanottoalueen liikenneyhteyksien kehittämiseksi siten, että valtuustoaloitteessakin esitetyt häiriöt ja mahdolliset vaaratilanteet voidaan jatkossa ehkäistä. Kehittämistarpeet otetaan huomioon myös viereisen asuinalueen vireillä olevassa asemakaavatyössä sekä käynnissä olevassa aluesuunnitelmassa. Lumenvastaanottoaikan liikenteellisiä ongelmakohtia on kolme ja niiden helpottamiseksi on valmisteilla toimenpiteitä.

Ongelmallisimmaksi koettu ajoyhteys sijaitsee Majavatien alussa noin 60 metrin matkalla Hiihtomäentien risteyksestä lumenvastaanottopaikalle johtavalle puistossa sijaitsevalle tieyhteydelle. Ongelma aiheutuu suurimmassa määrin siitä, että lumenajoa suorittavat ajoneuvot eivät mahdu ajoradan kapeudesta (6 metriä) johtuen kohtaamaan ajoradalla.

Lisäksi turvattomuuden tunnetta aiheuttaa kapea jalkakäytävä. Talvella Majavatielle satanut lumi pääsee herkästi polaantumaan lumenkuljetukseen käytettävien kuorma-autojen alla ja siten jalkakäytävä ei välttämättä erotu ajoradasta.

Asukkaiden taholta kuorma-autojen ajonopeudet on koettu ongelmallisiksi. Kadun osien leventämistä selvitetään asemakaavan merkityn katualueen ulkopuolelle tavoitteena muuttaa katualueen leveyttä siten, että kadulle mahtuu tehokkaan talvihoidon kannalta parempi 2,5 metriä leveä jalkakäytävä ja 7 metriä leveä ajorata. Tällöin mahdollistuu lumenajossa käytettävien ajoneuvojen kohtaaminen ajoradalla.

Liittymiä Hiihtäjäntielle ja Majavatieltä lumenvastaanottopaikalle johtavalle tieyhteydelle muotoillaan siten, että ajonopeudet laskevat ja lumenajoa suorittavien ajoneuvojen tulee väistää toisiaan liittymissä eriaikaisella ajojärjestyksellä.

Toinen ongelmalliseksi koettu kohde on Herttoniemen kallioista länsireunaa sivuavan ulkoilureitin (talvisin latu) ja lumenvastaanottopaikalle johtavan yhteyden risteys. Risteyksen muotoilua on tarkoitus parantaa turvallisuuden, näkymien, opastuksen, liikenteenohjauksen ja reittien selkeyden kannalta siten, että turvallisuus parane.

Kolmas ongelmalliseksi koettu kohde on lumenvastaanottopaikalta Majavatielle nouseva ajoyhteys, jossa lumenajoa suorittavien ajoneuvojen kohtaaminen koetaan epämiellyttäväksi. Ajoyhteyttä on levennetty kohtaamisen helpottamiseksi ja sen kunnosta pidetään erityistä huolta.

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että Herttoniemen lumenvastaa-
nottopaikan toimintaa ei voida nykytilanteessa lopettaa ja alueellinen
lumen käsittelytarve huomioon ottaen korvaavaa sijaintia ei ole myös-
kään toistaiseksi voitu osoittaa.

Katujen talvihoidon ja lumilogistiikan kehittäminen

Parhaillaan valmisteilla olevien Helsingin kaupungin lumen käsittelyn
periaatteiden mukaisesti lumilogistiikan toimintaedellytyksiin varaudu-
taan muun muassa määrittelemällä kaupungin ja muiden viranomaisten
yhteistyönä keskivertotalvien talvien lumen käsittelyverkosto sekä poik-
keusolosuhteiden varautumisen verkosto.

Lumilogistiikan keskeisiä tavoitteita:

- Viralliset lumen vastaanottopaikat määritetään asemakaavassa ja
ne sijaitsevat logistisesti järkevissä paikoissa. Jokaista virallista lu-
menvastaanottopaikkaa kohden tulee olla varavastaanottopaikka,
joka voidaan tarvittaessa ottaa käyttöön.
- Lumi käsitellään sillä alueella (esimerkiksi kaupunginosa), johon se
on satanut. Lumen lähisiirron tarvitsemista kasauspaikeista laadi-
taan suunnitelma, jonka pohjalta tehdään tilavaraukset. Varaukset
eivät saa estää suojateiden, pyöräteiden ja -kaistojen, joukkoliiken-
nepysäkkien eivätkä pitkäkestoisesti katutilan normaalia käyttöä.
- Lumen lyhytaikaiset kasauspaikeat mahdollistavat lumen kasaami-
sen vain määräajaksi, jonka jälkeen kasa on kuljetettava pois pai-
kalta. Olemassa olevilla alueilla lyhytaikaiset kasauspaikeat määrite-
tään alueittain yhteistyössä ylläpidon, liikennesuunnittelun, maan-
käytön ja alueiden käytön kanssa. Uusilla rakennettavilla alueilla
lumen lyhytaikaiset kasauspaikeat määritetään asemakaavoitukses-
sa. Kasauspaikeat tulee siivota lumen sulettua.
- Lähisiirron kasauspaikeista lumi tulee kuljettaa lähimmälle sille osoi-
tetulle vastaanottopaikalle. Helsingissä on vähintään kolme virallista
lumenvastaanottopaikkaa, jotka ovat käytössä ympäri vuorokauden.
Yöaikaiset lumenkuljetusreitit lumen vastaanottopaikoille on määri-
tetty. Lumen pitkäaikaisilla kasauspaikeoilla lumikasa saa sulaa pai-
kalleen. Kasauspaikeat tulee siivota lumen sulettua.

Lumenvastaanoton verkosto

Tiivistyvässä kaupunkirakenteessa asukkaat, sidosryhmät, liikenteen,
ympäristön ja teknisen huollon tavoitteet huomioon ottavan lumen kä-
sittelyverkon määrittäminen on hyvin haastavaa. Verkon määrit-
tämisen lisäksi kaupunki selvittää parhaillaan mahdollisuuksia myös
merivastaanoton ja roskaantumisen eston kehittämiseksi, lumen käsit-

telyyn liittyviä ympäristökriteerejä, lumen sulattamisen vaihtoehtoja sekä muun muassa lumilogistiikkaa tehostavia pysäköintijärjestelyjä.

Lumen vastaanottoverkostoa on käsitelty laajamittaisemmin maankäytön yleissuunnittelussa yleiskaavaa laadittaessa. Kaavan liitteenä olevassa teknistaloudellisessa liiteraportissa viitataan Lumen vastaanoton vaihtoehdot vuoteen 2050 -raporttiin (Helsingin kaupunki 2015), jossa nykyiseen lumen vastaanottoverkkoon tukeutuva lumen loppukäsittely todettiin parhaimmaksi vaihtoehdoksi niin kustannusten kuin ympäristövaikutusten näkökulmasta.

Yksityiskohtaisempi teknisen huollon verkostotarkastelu laajennetulla kantakaupungin alueella valmistui maaliskuussa. Tarkastelussa pyrittiin erityisesti vastaamaan alueellisen lumen käsittelyn tarpeeseen, jossa lähilumi voidaan poistaa kaduilta tehokkaasti ja lumen kuljetusmatkat pysyvät lyhyinä. Selvityksen yhteydessä on tarkasteltu niin maankäytön, liikenteen, viihtyisyyden kuin ympäristövaikutusten näkökulmia.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Tuula Haatainen ja 17 muuta valtuutettua ovat tehneet 13.3.2019 seuraavan valtuustoaloitteen:

”Herttoniemessä sijaitseva lumenvastaanottoaika on suljettava ja lumenvastaanotolle löydettävä turvallisempi sijainti.

Lumirekkojen ajoreitti kulkee kapealle Majavatielle pitkin asutuksen ympäröimää Siilitietä ja Hiihtomäentietä. Lumirekkojen ajoreitillä sijaitsee kaksi alakoulurakennusta, päiväkotia sekä esikouluryhmän tilat. Reittiä käyttävät alueen lapset kävellen mennessään kouluun, iltapäiväkerhoon, kirjastoon sekä ulkoleikkeihinsä alueen leikkipaikoille.

Alueen kadut ja jalkakäytävät ovat erittäin kapeita. Raskaiden ajoneuvojen vuoksi runsaslumisena talvena alueella onkin raportoitu useita läheltä piti -tilanteita suojateilla, lasten koulumatkaan sisältyvien jalkakäytävien vaarallista käyttöä ajoreittinä sekä muita vakavia vaaratilanteita ja jatkuvaa häiriötä. Kaupungille ja poliisille on tehty vaarailmoitukset.

Edellä olevan perusteella esitämme, että Herttoniemessä sijaitseva lumenvastaanottoaika suljetaan ja sille etsitään turvallinen korvaava paikka.”

Lausuntopyyntö

20.08.2019

Kaupunginkanslia on pyytänyt valtuustoaloitteesta kaupunkiympäristölautakunnan lausunnon kaupunginhallitukselle 28.8.2019 mennessä.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Pekka Isoniemi, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38414
pekka.isoniemi(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuustoaloite - Tuula Haatainen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano